

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre 16 kor.

Negyedévre 4 "

Helyben háshoz hordva:

Egész évre 20 kor.

Negyedévre 5 "

Videkre postán szállítva:

Egész évre 24 kor.

Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
ünnap utáni napok kivételével.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.A szerkesztőség kéréseket visszavételre
vagy megőrzésre nem vállalkozik.Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Napfogyatkozás.

Nagy a siránkozás Izraelben: kitiltották az utcáról A Napot, sőt a pályaudvarokról is. A közönség felsóhajt: hál' Istennek, régen kellett volna! De a sajtószemetesek, a sajtószerezések összeülnek és siratják — a sajtószabadságot és követelik, hogy Budapest polgármestere ismét nyissa meg A Nap előtt az utcát, a kereskedelmi miniszter vigye be megint ezt a szerencsésen eltávolított nyomtatványt a megtisztított pályaudvarokra s a szennyes szenzációkra éhesek hadd hordják a négy filléret tovább is a Braunfele Fidibusz-vállalat zsebeibe.

Mert ne felejtjük, hogy A Nap és a Fidibusz egymáshoz illő ikervállalata Braunnak. Hogy milyen A Nap napilapnak, azt megmagyarázza a Fidibusz. No, és hogy micsoda az élclapok közt a Fidibusz, azt még A Nap magyarázata nélkül is tudja mindenki. Méltók egymáshoz és a gazdájukhoz.

Hogy mer A Nap egyáltalán azzal az arroganciával fellépni, hogy neki valami köze van a sajtóhoz és sajtószabadsághoz?

A Nap típusa a rombachutcai kaná-

lisban fakadt judapesti boulevardujság-írásnak. Annak az ujságírásnak, mely két kézzel dolgozik. Egyik keze nyitva, nagyon nyitva, hogy sok térjen bele; a másik keze összeszorítva, nagyon összeszorítva, úgy, hogy a benne lévő revolvernek csak a csöve látszik ki, azt pedig egyszerűen — tollszárnak nevezi, ha nagyon érdeklődik iránta valaki. Ez a két kézre dolgozó zsurnalisztika magasra tör a címében: a csillagászatból keresi elnevezését. Van közte, amelyik csak az Estért rajong; a másiknak már egy Nap kell; sőt akad olyan is, amelyiknek csak az egész Világ elégíti ki ambícióját. De azért borongjon bár napja csak az est szürkületében vagy a világ egyetemében, eredete, forrása csak egy: az erkölcsi derékon megroppant magyargyalázás, a káromlásba fulladó nemzetköziség s a vallás ellen minden hazugsággal felvonnulni kész szabadkőművesség.

Van köztük eltérés a magyargyalázás fokozataiban; egyik a magyar nemzetnek 48-as ideáljait pellengérezzi ki, másik a 67-es alapon komolyan dolgozni kívánó hazafiakat szórja tele sárral. Egy dologban nincs köztük különbség: mikor a magyar jellem legnemesebb vonását, ki-

lencszázéves keresztény komoly, mely vallásosságát akarják durva kézzel letörölni. Vallásgyalázásra egyformán — s talán még ingyen is kaphatók.

Emlékezzünk a temesvári esetre. Egy zárdalelkészt hurcoltak meg a leggyalázatosabb rágalommal. Napokig szórták a szemetet a szenzációra éhes közönség közé, tudván, hogy papot szabadon rágalmazhatnak, az nem fog korbácsot vagy botot ragadni. Pár nap alatt kiderült, hogy az egész közönséges hazugság volt. Kitalált rágalom volt az egész história, melyhez az illető pap neve csak azért került, mert zárdalelkészt kellett bemártani, arról könnyebben elhiszik a ráfogott gázságot. Mikor kiderült a hazugság, egyik lapnak sem volt egyetlen szava sem, mellyel a rettenetesen meghurcolt embernek elégtételt adtak volna. Minek is? Hiszen az az ember előttük csak egy esetlegesség, egy véletlen, akinek a neve csak úgy találmóra került a revolver — akarom mondani a toll hegyére. A vallást akarták meggyalázni szolgájában, a keresztény, a katolikus vallást, attól pedig csak nem fognak bocsánatot kérni?!

Most azonban A Nap olyan helyre

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A másik csók.

Ha a cricket-pályán, melyet egy fal választott el a mezőstől, nagyon erősen dobta valaki a labdát, bizony könnyen kárt tehetett a falmögött állókban.

Ashby Tamás egy reggel már jókor kiment, hogy gyakorolja magát a nemes sportban. Az első labdája a földet surolta, de a másik merész ívben repült keresztül a falon s nyomában éles sikoltás kelt.

Ashby jó tornász volt, egy pillanat alatt átvetette magát a falon. Mintegy tíz méternyire onnan egy karcsú leányalakot látott, aki jobb kezével bal csuklóját szorongatja. Mikor megbánással közeledett feléje, ráismert. Seaton kisasszony volt az, egy nyugalmazott őrnagy leánya, a kinek két-három falusi táncmulatságon már udvarolt.

Tisztában volt vele, hogy a leánynak is tetszik, de a papa tudára adta, hogy csak katonai tisztet fogad el vőül, ő pedig csak ügyvéd volt.

— Bocsánat — szólt kalaplevéve. — Csak nem ütöttem meg véletlenül?

— De igen — felelt a leányka — csuklón ütött.

— Jaj, úgy sajnálom.
— Hát miért nem kiáltott: vigyázz!
— Persze, hogy ezt kellett volna mondanom, de hát nem gondoltam, hogy korán reggel itt járjon valaki.

— Papára vártam itt. Nem látta őt véletlenül?

— Senkit sem láttam.

Csend állt be s a leány, hogy el ne lankadjon a beszélgetés, fájdalmas torzfintort vágott.

— Fáj — kérdezte Ashby. — Syegény kis csuklód! Szabad megnézni?

Seaton kisasszony idetartotta a karját, melyen csunya kék folt volt látható.

— Az ilyen gondatlan urakat, mint ön, nem szabadna felvenni a cricket-klubba.

— Beismerem.

A leány elmosolyodott s Ashby kivette zsebkendőjét.

— Engedje meg, hogy bekössem — mondta.

— A dolog nem annyira komoly — tiltakozott a leány.

— Csak folytassa a játékot, de legyen egy kissé óvatosabb. Igaz, hogy tíz éves korom óta nem fáj így a kezem. Akkor a fivérem dobott rám egy cricket-labdát.

— A barom! kiállt fel Ashby méltatlankodva:

— Remélem, jól elpáholták érte.
— Hogy meri a fivéremet baromnak nevezni?

— Ah, hiszen csak úgy mondtam, én is megütöttem egyszer a nővéremet a cricket-labdával.

— Remélem, magát is jól elpáholták érte.

— Nem — szólt Ashby gyorsan. — Ellenkezőleg. Meg kellett csókolnom a megsértett helyet.

Ashbynak öröltén dobogott a szíve. A leány arca vörvörös lett.

— Szerencsére, most nincs itt a mamája — mondta zavartan.

— Az igaz, de ... Seaton kisasszony ... Edith ...

Gyöngéden megfogta a kezét és föléje hajolt. De abban a pillanatban egy jól irányzott golfabda nyakszirtén találta és kénytelen volt elengedni a leány kezecskéjét, de a káromkodás a torkába fult, s mindössze ennyit morgott:

— Vigyáztalan barom!

— Bizony — mondta a leány nevetve, de aztán a fiu arcába nézett s látta, hogy az ütés nagy fájdalmat okozott neki:

— Fáj? — mondta könnyőreletesen. — Hadd nézzem?

Annyira el voltak foglalva egymással, hogy

Salamon Béla

520

Telefon: 11-20.

Nagyváradon, Rákóczi-ut 5. Waiszlovits-ház
uridivat, kalap és cipő különlegességek üzlete meg-
nyílt.

Saját készítményű fehérművek.

Angol felöltők.

próbált nyulkálni, ahol a királyi ügyész vigyáz az illetlen kezekre. A koronás király személyét próbálta sárba rángatni s rajta vesztett. Helyesen történt. Jól történt. Ertjük, ha fáj a kezére méri erő-lyes ütés. Azért ütöttek oda, hogy fájjon. Azt is értjük, hogy a hasonszőrűek vele jajgatnak. Es értjük azt is, hogy a jajgatók éléről egyszerűen hátat fordítva eltávozott Herczeg Ferenc, Ocskay brigadéros és a Pogányok ünnepe, előkelő izlésű íróját, nem haladhat együtt ezzel a társasággal s ha más nem, hát ez gondolkodóba ejthetné volt »tagtársait«. Ha ugyan egyáltalán gondolkoznak komoly dolgokról.

Egyébként azonban az egész Nap fogatkozás nagyon üdvös, szükséges tü-nemény volt. Csak egyet óhajtunk: legyen ez pusztán kezdet, ne pusztán részleges, hanem minél teljesebb s adja a magya-rok Istene: végleges Nap fogatkozás.

*

Zathureczky mandátuma Az élesdi kerület mandátuma döntés alatt áll a Kurián. Mint ismeretes, a balpárti *Farkasházy*-val szemben az általános népszerűségnek örvendő *Zathureczky* Istvánt, a cékei földesurat választották meg óriási szótöbbséggel. Az ellenpárt petíció-val támadta meg a mandátumot és a Kuria egész sereg tanút hallgattatott ki ez ügyben. Mikor aztán a petíció vizsgálatát befejezte *Böhm* Jenő nagyváradi táblabíró, *Zathureczky* a megválasztott képviselő arra kérte a Kuriát, hogy az általa bejelentett tanukat is hallgassák ki. A Kuria helyet adott a kérelemnek és ugyancsak *Böhm* Jenőt bizta meg a tanúk ki-hallgatásával. E tanúszók lényegesen megvál-

nem vették észre a falnyilásban megjelenő ör-nagy alakját.

— Edit, — menydörögte — mi az ördö-göt csinálasz?

— Papa hátba vágta Ashby urat, — szolt a leány — miért nem kiáltotta, hogy »vigyázz«?

— Miért, kérdezte dühösen az örnagy. — Hát honnan sejtthessm én meg, hogy valaki olyan kora reggel a fal mellett ácsorog? Aki ott mászkál, az megérdemli amit kap.

— Oh, papa, neked bocsánatot kellene kérned Ashby urtól, s ahelyett kiabálsz.

— Ashby ur, maga a hibás, mit ácsorog itt.

— Akkor — szolt a leány mosolyogva — rajtam van a bocsánatkérés sora. Ashby ur, bocsánatot kérek, hogy itt ácsorogtam, mikor ön a labdával megütött.

— Azt akarod-e mondani, hogy ez a fia-tal gazember »vigyázz« kiáltás nélkül hajította át a labdát a falon? — kérdezte az örnagy dühösen.

— Igen, papa, de aztán sokkal szebben viselkedett, mint maga. Éppen . . .

Ashby kihuzta magát.

— Igen, mondta keményen — éppen meg akartam csókolni a megsértett helyet. — Ez-zel lehajolt és rátapasztotta ajakát a leány csuklójára.

Az örnagy szeme szikrákat szórt és szó-lani akart, de Ashby megelőzte:

— Lásza, jó példával mentem előre, ör-nagy ur — szolt. Es ha ön utánózni akarna... — nyakszijére mutatott.

Az örnagy egy pillanatig megdöbbenve nézett az ifjura, aztán felkacagott. Hóna alá kapta botját és visszaindult a falra sen át.

— Csend borult a mezősegre. Es senki sem látta a második csókot, amelyet már nem a kezére adott a leánynak Ashby ur.

Rugby Seton.

toztatták a helyzet képét s most a megválasztott képviselő pártja teljes nyugalommal várja a Kuria választási tanácsának döntését, mely már a napokban meglesz. A Kurián *Mennyey* László bíró lesz az ügy előadója.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, augusztus 22.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Bemutatja a véderőjavaslatok ellen és az ált. választójog mellett legújabbán beérkezett feliratokat. Javasolja, hogy a feliratok a kérvényi bizottsághoz utasítsanak.

Ráth Endre indítványozza, hogy a kérvények a pénzügyi és a közigazgatási bizottsághoz utasítsanak.

Elnök jelenti, hogy 20-nál több képviselő a kérvények hovatartása dolgában névszerinti szavazást kíván és a szavazásnak holnapra való halasztását kéri.

Jelenti, hogy *Hock* János, *Polónyi* Géza, *Bakonyi* Samu, *Huszár* Károly, *Ráth* Endre, *Kun* Béla és *Papp* Zoltán engedélyt kértek tőle, hogy *A Nap* utcai elárúsításának megtiltása miatt napirend előtt felszólaljanak. Az elnök nem adta meg az engedélyt, azonban kijelenti, hogy a képviselőknek joguk van a Ház engedelmet kérni. Az elnök felteszi a kérdést a szavazásra.

A Ház többsége nem engedi meg, hogy a képviselők *A Nap* ügyében a napirend előtt felszólaljanak.

Elnök jelenti, hogy 20-nál több képviselő zárt ülést kíván. Elrendeli a

zárt ülést.

Berzeviczy Albert elnök nyitja meg a zárt ülést.

Beck Lajos kéri a Ház tanácskozó képességének megállapítását, mert összesen három munkapárti képviselő van jelen. (Zaj.)

Bakonyi Samu: Sajnálatát fejezi ki, hogy az elnök nem engedte meg *A Nap* érdekében felszólalásra jelentkező képviselőknek a szólás jogát. Az ellenzék azért kíván zárt ülést, mert nem akarja, hogy egy nem se muljon el anélkül, hogy az ellenzék kötelességét ne teljesítse. Interpelláció alakjában azért nem szólalhat fel, mert ily sürgős ügy nem várhat a legközelebbi interpellációs napig. A sajtószabadság ügye sokkal fontosabb, mint a véderőjavaslatok. Támadja a kormányt *A Nappal* szemben tanúsított eljárásáért. Bejelenti, hogy az ellenzék mindig kész lesz a sajtószabadságnak, legfontosabb alkotmánybiztosítékunknak védelmére. A kolportázs nélkül sajtószabadságot nem lehet elképzelni.

A miniszterelnök visszaállítja a cenzurát, III. Napoleont utánozza. Tisza István éppen így erőszakoskodott. Ezt a parlamentet fel kell osztalni, majd a népparlament hozza meg és védi meg a népjogokat. (Taps és éljenzés a baloldalon.)

Kende Péter: A munkapárt nem találja szükségesnek a zárt ülést, azért nem vesz részt benne. (Azok a munkapártiak, akik benn maradnak s a miniszterek is szintén kivonulnak.)

Polónyi Géza: Követeli, hogy a miniszterek jöjjenek be. Eppen az igazságügyminiszternek az újságírók bankettjén mondott beszédét akarja szembeállítani a most történt cselel, kéri az elnököt, hívassa be a minisztert. A kormány távozása az alkotmány arcucsapása.

Elnök *Polónyit* rendreutasítja. A zárt ülést határozni nem lehet, azért nincs joga a minisztert berendelni.

Polónyi: Akkor nincs értelme a zárt ülésnek. Kéri a miniszter behívását.

Elnök megtagadja.

Ráth Endre kéri, állapítsák meg, tanácskozásképes-e Ház?

Elnök: Ez azoknak a dolga, akik a zárt ülést kérték. (Nagy zaj, a baloldalon a padokat verik.)

Az elnök elrendeli a képviselők megszámlálását, majd konstatálván, hogy csak 31 képviselő van jelen, az ülést felfüggeszti.

Kende Péter: A többség hiva a sajtószabadságnak, de a zárt ülést fölöslegesnek tartja, ezért hivaival együtt kivonul a tereméből.

Polónyi Géza kéri, hogy a kormány tagjai jelenjenek meg a zárt ülésen, mivel egyes dolgokban felvilágosításokat kell adniok. Kéri a Ház határozatképességének megállapítását. 21 képviselő van jelen így az elnök kénytelen az ülést felfüggeszteni. 10 perc múlva ismét megnyitja az elnök az ülést, amikor *Hock* János és *Ráth* Endre szólalnak fel és ismét kéri a Ház határozatképességének megállapítását. Harmincegy képviselő van jelen.

Az elnök ismét kénytelen felfüggeszteni az ülést.

Szünet után

Polónyi Géza újra kérte a határozatképesség megállapítását. Negyvenegy képviselő van jelen. Az elnök tekintettel arra, hogy a zárt ülés tanácskozási ideje letelt, azt berekeszti.

Két órakor nyílt ülés kezdődik, amikor megállapítják a holnapi ülés napirendjét, ezzel az ülés véget ért.

Visszaállítják a megyei számvevőseget.

Beszüntetik a járási számvevősegeket.

Csaknem egy évtizede már annak, hogy a megyétől elvették a számvevőseget és a pénzügyigazgatóságok mellé osztották be. Akkor ennek az áthelyezésnek komoly jelentőséget tulajdonítottak és abban a közigazgatás államosításának kezdetét látták. Az áthelyezéssel kapcsolatosan létesítették a járási számvevősegeket is.

Az elmúlt egy évtizedi tapasztalat sajnos, arra a meggyőződésre vezetett, hogy az új rendszer nem felel meg a hozzáfűzött reményeknek. Különösen a járási számvevősegek azok, melyekben legjobban csalódtak. Ez az új intézmény tenger kiadásba kerül az államnak és ennek dacára a központi számvevőségnek a munkája ma ép oly sok, mint régen volt.

A számvevőség kiölválasztása meg éppen szerencsétlen dolog volt, mely a közigazgatásnak csak hátrányára szolgált. A kiutalások, a számfelvételek, feljegyzések különböző módokai annyira megnehezítették az ügyek elintézését, hogy a mai rendszer mellett hetekig is el kell várni míg valamely pénzbeli ügyet elintéznek.

Hogy mily nehézkes a mai rendszer és mily hátrányos az ugy a hivatalra, mint a közönségre, elmondunk egy akta vándorlást, melyen keresztül kell mennie minden ügynek, amiben pénzről van szó.

Tehát valaki a pénze kiutalását kéri. A kérvényt az alispánhoz, vagy az árvaszékhez adja be. Innen feljegyzés végett hetesek vagy hajduk naponként átszállítják az aktát a pénzügyigazgatósághoz. Ott kiosztják az illető referensnek, aki ha rákerül a sor feljegyzi és elkészíti az utalványtervezetet. Akkor egy másik szolgál minimum 8 nap alatt vissza viszi a megyeházára az ügyet, ahol elkészítik az utalványt és akkor ismét elviszik a számvevőséghez, illetve a pénzügyigazgatósághoz. Itt ismét átvizsgálják az ügyet, a nyugtát likvidálják és akkor leteszik az ügyet az adóhivatalhoz, mely szerencsére egy épületben van a számvevőséggel. Itt beiktatják az ügyet, azután az ellenőröknek adják, akik ismét feljegyzik s végül a pénztárhoz kerül az ügy, ahol kifizetik.

Hát ez az eljárás lehetetlen állapot, amin

most akarnak segíteni. A segítség pedig abban nyilvánul, hogy a számvévéseket visszahe-lyezik a vármegyéhez.

Erről a tervről már régen beszéltek a miniszteriumokban, most már azonban nemcsak beszélnek, de komolyan foglalkoznak is a do-loggal.

A miniszteriumból nyert értesülésünk sze-rint a visszahelyezés javaslatát most készítik és rövid idő múlva be is fejezik. A vissza-helyezés valószínűleg 1913-ban fog megtör-ténni.

Az áthelyezéssel egyidejűleg a járási számvévéseket megfogják szüntetni, mint célra nem vezető hivatalokat. A megszüntetés foko-zatosan fog történni.

Rablótámadás az országuton.

Megint cigányok voltak a tettesek

Rémes rablótámadás történt e hó 17-én Bihar és Biharpuspöki között az országuton tényes nappal. Két cigány megtámadott egy fiatal 18 éves fiút; pisztollyal megsebesítették és kirabolták, azután elmenekültek.

Bana János volt a szerencsétlen áldozat, aki Biharfélegyháza községből gyalogosan in-dult be 19-én délután Nagyváradra, hogy itt ruhát vásároljon. Fiatal, alig tizenhét éves napszámos ember Bana János, azonban erős testalkatu bátor legény, aki nem ijed meg a saját árnyékától, különösen, ha ott van kísé-ről a furkós botja is.

Most is 50 koronával a zsebében és egy furkóssal a kezében haladt az országuton, egye-dül, magánosan, az országut is teljesen üres volt, egy árva lelket se lehetett látni se-hol sem.

Egyszer csak egy magas, kövér, fekete-bajuszu cigány állott a fiatal legény elé, aki sunyi alázatossággal kérte, hogy váltson fel neki egy koronás pénzdarabot. Bana a pénz-tárcájában kezdett keresgélni, mikor a cigány hirtelen egy forgópisztolyt rántott elő, s rá-orodított a legényre:

— Add ide a pénzt, vagy meghalsz! — S a pisztolyt a feje felett elsütötte.

A legény azonban nem ijedt meg, hanem botjával egy nagyot suhintott s hirtelen merész ütéssel fejbe vágta a cigányt. Azután, mint aki jól végezte dolgát, tovább akart haladni, de az országut mellett lévő kukoricásból egy másik marcona cigány toppant eléje. A legény ütésre emelte botját, azonban mielőtt lesujthatott volna, a cigány elsütötte a revolverét, s a golyó a szerencsétlen fiatal legénynek a kezefejét furta-át, aki azonnal összeesett és elkábult. Az uton-állók rárontottak, minden pénzét elvették és azután elmenekültek.

A legény nagy későre tért magához. Nem volt sehol semmi segítség, s így súlyos sebél-vel egymaga vánszorgott be Nagyváradra, a kórházba.

A rendőrség erőiesen nyomoz a két rabló cigány után, azonban eddig még nem sikerült rájuk találni.

A 13 morva kőműves munkás.

Nem sikerült a szakszervezet bujtogatása

A nagyváradai szociálista szakszervezetek vezetői tagadták eddig, hogy terrorizálják a dolgozni akaró kőműves munkásokat, akiket az építés vállalkozók a felvidékről, továbbá Bukovinából és Morvaországból hozattak. Mind-jobbán bebizonyul azonban, hogy az idegen munkásokat a szociálista vezetők részint buj-togatással igyekeznek elvonni a munkáról.

Tegnap ismét előfordult egy ilyen eset, amely azonban szintén kudarccal végződött a szociálista bujtogatókra.

Reisinger József építész 13 morvaországi kőművest hozatott s azokat az Ezredévi Em-léktéren építés alatt álló volt Mihely-féle ház-nál munkába állította.

Hétfőn este a 13 idegen munkás midőn megvacsorált, Reisinger sőt fizetett a mun-kásoknak a Széchényiben. Ezután a 13 mun-más az Ezredévi Emléktéren, ahol dolgoznak, nyugalomra tértek.

Éjjel azonban a szakszervezet emberei fel-zavarták nyugalomukból a munkásokat s addig biztatták, bujtogatták, fenyegették őket, míg sikerült rábírní mind a 13 embert, hogy a szakszervezeti irodába menjenek. Az volt a céljuk, hogy elutaztatják őket haza Morvaor-szágba.

Reggel Reisinger meglepetve látta, hogy emberei nem dolgoznak s csak hült helyük van. Azonnal fel ment a városházára s a rendőrség-nél jelentést tett. Csakhamar kiderült, hogy a szakszervezet emberei csábították el a munká-sokat s a szakszervezetben tartják őket s az elutazásra igyekeztek rábírní a szegény mun-kásokat.

Becsei Ignác őrmester több rendőrrel a szakszervezetbe ment s tényleg ott találta az idegen munkásokat, akik pedig nemcsak szer-ződést kötöttek Reisingerrel, hanem előlegeket is vettek fel. Mind a 13 munkást felkísérték a rendőrségre, ahol már hajlandóknak nyilatkoz-tak a munka folytatására.

Mint értesülünk, dacára, hogy még hiva-talos óra nem volt, csakhamar megjelent a rendőrségnél dr. Rozvány Jenő ügyvéd s min-denáron beszélni akart az idegen munkásokkal s azt állította, hogy őt a képvisellel megbiz-ták az idegen munkások.

Becsei Ignác őrmester azonban kereken megtagadta, hogy dr. Rozvány a munkásokkal érintkezék. Ellenben Becsei megkérdezte, hogy megbízták-e dr. Rozvány Jenő ügyvédet a képviseletükkel, amire a munkások kijelentették, hogy senkit meg nem bíztak s csupán azért távoztak el a munka helyéről a szakszervezetbe, mert a szakszervezet vezetői azzal rémitették meg őket, hogy a rendőrség tiltotta meg a sztrájk megtörését.

Midőn felvilágosították őket ennek valót-lanságáról, újból kijelentették, hogy a kötött szerződést megakarnák tartani.

Rendőri fedezet alatt azonnal el is mentek az Ezredévi-emléktérre s munkába állottak.

Tegnap rendőri őrszem jelenlétében szor-galmasan dolgoztak is.

Igy dr. Rozvány Jenő ügyvéd minden fá-radozása kutba esett, nem volt rá szükség.

*

Kuriózumképen megemlítjük, hogy ez a dolog éppen a tőkésé már régebben felcsa-pott, most meg háziurnak készülő dr. Agoston Péter részesházának építésénél történt. A hüt-len elvtársak ott is sztrájkoltak s most idegen munkások építik fel a sztrájkpártoló szociálista apostol házát; — de kedves elvtársai még most is megakarnák őt akadályozni abban, hogy a proletárok vezéréből részes háziur lehessen.

A kolera-főbiztos Nagyváradon.

A belügyminiszter dr. Blum Ödön köz-egészségügyi felügyelőt mint kolerafőbiztost megbízta, hogy az egész országban vezesse a kolera elleni védekezést. Dr. Blum országos körutra indult, hogy megvizsgálja, miként tet-tek eleget a kolera elleni védekezésre vonat-kozólag kiadott belügyminiszteri rendeletnek.

A főbiztos tegnapelőtt Nagyváradra ér-kezett s tegnap reggel megkezdte a vizsgálatot. A városi tiszti orvosok társaságában megte-kintette a gyárakat, nagyobb ipartelepeket, vendéglők, szállodák stb. közhelyeket s itt-ott egy-egy magánházat. Igen sok helyen bizony nem a legmegnyugtatóbb állapotokat találta a főbiztos és szorgalmasan jegyzett.

Mint halljuk, az egyik előkelő szállodá-ban sok mindent kifogásolt, amire a szállodás méregbe jött s elég durván rászólt a főbiz-tosra és kíséretére. Hogy lesz-e folytatása, nem tudjuk.

A szemle eredményével nincs megelégedve a főbiztos. Az egyik gyárban óriási, mintegy 300 kocsi trágyát talált a miniszter kiküldöttje, a miről a rendőrség nem szerzett tudomást, pedig ez a szenny az egész környék levegőjét megfertőzteti.

Ha a főbiztos valóban látni akart volna, hogy miként néz ki Nagyvárad köztisztaság tekintetében, legcélszerűbb lett volna, ha dr. Kazay Kálmánt veszi maga mellé, akkor bi-zonyára látott volna épületes dolgokat.

A szemle után a városházára látogatott fel a kolera legfőbb őre s a tiszti orvosokkal tárgyalt a kolera elleni védekezésről. Tapasz-talatairól és az általa szükségesnek talált teendők-ről rendeletben fog intézkedni.

Nem ártana, ha a főbiztos gyakrabban ellátogatna Nagyváradra s több napig ma-radna itt.

Ma reggel Belényesbe utazott dr. Blum Ödön kolerafőbiztos.

A pápa állapota. Rómából táviratoz-zák: Tegnap még azt jelentették a pápa orvo-sai, hogy a szentatya állapotában állandó a ja-vulás és nemsokára már sétát tehet a Vatikán kertjében. Most megint az a hír érkezik, hogy a pápa ismét meghült és berekedt, úgy hogy néhány napig nem mozdulhat ki hálószobá-jából.

KIRÁLY

ÜDÍTŐ és BORVIZ

mindenütt kapható

1 liter 5 krajcár, 1 liter 10 krajcár.

398 B

Czipő, kalap, harisnya és fehérnemű
legjobban és legolcsóbban
REICHARD áruháza
czégnél, Fő-utca szerezhetők be.
Gymnasium, Reál és Polgári
iskolai diák sapkák.
TORNA CZIPŐK.

UJDONSÁGOK.

*** Kápláni állomás Várad-Velencén.** A váradvelencei plébánián egyrészt a rk. hívek szaporodása, másrészt újabb iskolák felállítása s azokban a hitoktatás kellő ellátása kápláni állomás szervezését tették szükségessé. Gróf Széchényi püspök ezen új kápláni állomásra Hobeck István endrődi káplánt helyezte át.

*** Rongyos nemzeti lobogók.** Ki tudja mikor látta el a vármegye nemzetiszínű és gyászlobogókkal a főszolgabírókat. Bizony azóta elavultak ezek a lobogók. Legújabb az érmihályfalvai és az élesdi főszolgabírók panaszkodtak az alispánnak, hogy a lobogók használhatatlanok és hogy adjanak helyettük újakat. A vármegye azonban nem tudja teljesíteni a főszolgabírók kéréseit, mert a közszükségleti alap, melyből fedezni lehetne a kiadásokat, még mindig nincs jóváhagyva.

*** Elkészült a polgári leányiskola épülete.** Evek óta sürgették a közgyűlésben a nagyvárad polgári leányiskola részére megfelelő helyiség építését. Az volt az első terv, hogy a Tisza Kálmán-téri régi püspökségi magtár helyére építenek díszes iskolát, de a költségek szempontjából végre is akként oldotta meg Nagyvárad városa ezt a fontos kérdést, hogy a régi városháza épületét egy szárny-épülettel kibővíti a polgári leányiskola részére, a kerti részben pedig külön épületet emel a közs. elemi leányiskolának s közös tornacsarnokot építtet. Es ez az építkezés végre elkészült. A városi mérnöki hivatal jelentette tegnap a város tanácsának, hogy a Tisza Kálmán-téri polgári leányiskola toldalék-épülete, az új elemi leányiskola és tornacsarnok épülete elkészült. Egy interpelláció-annyaggal kevesebb.

*** Családi viszály miatt a halálba.** Berettyóújfalui községben Kecskeméti István 23 éves fiatal házasság ember felakasztotta magát s mire borzalmas tettét észrevették, meghalt. Az öngyilkos egy levelet hagyott hátra, melyben azt írja, hogy a folytonos családi viszálykodásokat már nem bírta ki és azért vált meg az élettől.

*** Kerékpár tolvaj a Bémer-téren.** Kellemetlen meglepetés érte Bleyer Andor cs. kir. 61. gy. ezredbeli önkéntes. Tegnap délelőtt ugyanis 11 óra tájban a Bémer-téri Egyesült Biharmegyei és Közponyi takarékpénztárban volt dolga. Míg ő a takarékpénztárban tartózkodott, a kapubejáratnál elhelyezett »Viktória« jelzésű és 250 korona értékű kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a kerékpár tolvajt keresi.

*** Szerencsétlenség az országúton.** Rémes szerencsétlenség hírére közeli velünk hegyközszenmiklósi tudósítónk. Kósa Sándor odaváló lakos Biharórászegen volt, ahol alaposan bepálírozott. Késő este indult hazafelé

a diószegi úton. Erősen részeg volt, s így nem vette észre az arra vágató szekeret, amely keresztül ment rajta. A súlyos szekér éppen a fején ment keresztül úgy, hogy azonnal meghalt. A szekér tulajdonosát eddig nem sikerült megtalálni, különben a vizsgálat megállapította hogy gondatlanság nem forog fenn.

*** Halott a vasúti síneken.** Széltálló községben, közel az állomáshoz, a vasúti síneken egy ismeretlen férfi hullát találtak. Fején borzalmas seb tátongott. Azonnal széleskörű nyomozás indult meg, azonban máig még nem sikerült megállapítani a személyazonosságát. A vizsgálat eddig csak annyit állapított meg, hogy minden valószínűség szerint öngyilkosság történt.

*** Ki akar tanítójelöltnek szállást adni?** Jelentkeztek a róm. kath. tanítóképző igazgatóságánál, Csengeri-utca 2. sz. alatt.

*** Halálozás.** Mint értesülünk, az élet delén ragadta el a halál fiatal családjától Kajdi József nagyszalontai adótitkár. Betegen, a tüdőbaj gyilkos kórjától megáldva, teljesítette kötelességét hivatalában, ahol halálát is lelte. Hiábavaló volt a család minden gondos ápolása, a tisztviselőt nem lehetett megmenteni az élettől. Az elhunyt tisztviselő hulláját tegnap szállították el Nagyszalontáról Fehérgyarmatra és ott fogják örök nyugalomra helyezni.

*** Kirakat láz.** Kétségtelen, hogy ma már ép oly fényűzési cikke a kirakat az üzlettulajdonosoknak, mint az ékszer a nőknek. A különbség csupán annyi, hogy a kereskedőnek a fényes kirakattal nyílt és bevallott célja a csábítás, míg a nőknek titkon táplált vágyuk a hódítás. Az is valószínű, hogy a fentebb érintett kapcsolat a nők és a kirakatok között nem áll magában. Még pedig azért, mert van egy még erősebb és materiálisabb; nevezetesen az, hogy a kirakatok legnagyobb részét a nők kedvéért csinálják. Ezt igazolja a női pipere és női ruházati cikkek üzleteinek kirakata. A ragyogás, raffinált elrendezés, tetszetős tableau, plasztikus redő hullámok a ruhaszöveteken, a tükrök, fényes rézrudak csillogása: mind kísérti a divatnők jellemének és hízlelő kedveskedések a korzó világának. Ma nem is ület az, amelyik nem koncentrált egy egész kis vagyont a kirakatra. Csak így eshetik meg aztán az az abszurditás, hogy pl. egy volt nagyvárad kereskedő 3000 koronával megnyitotta üzletét és ebből 2000 koronát a kirakatra fektetett. Az esti lila és rózsaszínű fényözön, amelyik szintén szükségképpen velejárója a fényes kirakatoknak, már határozottan hasznosabb célt szolgál: ingyen világosságot juttat az esti korzónak. A korzó el sem képzelhető az üzletek vakító fehér, vagy díszkré en halvány fénymező nélkül és erre a testi mozgásra szükség van a városi embernek egyszerű higiénikus szempontból is. Azonban neveltség, hogy ha valaki minden áron csupán a kirakattal akar hatni. A kirakatok primadonnasága roppant mulandó dicsőség és csak az pályázzon rá, akinek bírja az üzlete meg a zsebe. Mindenesetre a város díszét és pompáját, külső hatását a legnagyobb mértékben emelik a tükrös, domboru üvegű, fényben uszó kirakatok és az üzlet városias jellegét éppen ezekben nyeri a sötét, tengernyi nagyságu falusi szatócsüzletekkel szemben. Flutur

*** A kamara értesítése.** A kereskedelmi m. kir. minisztérium 34971-IV-1911 számú leirata folytán értesítjük az érdekelteket, hogy a nevezett minisztérium a »vászon« jelzésnek pamut szöveteken való alkalmazását nemcsak a belajstromozott védjegyeken, hanem a belajstromozás nélkül használt áru megjelöléseken is eltiltani szándékozik és a »vászon« jelzést csupán a kizárólag lenből vagy kenderből készült árukra kívánja szorítani. Tekintettel azonban arra, hogy a vászon megjelölésnek használata pamutárúkon, ha nem is jogszerű, de bevett kereskedelmi szokás, továbbá hogy jelenleg is nagy mennyiségű áru van ily jelzéssel forgalomban, amely jelzéseknek az áruval való azon-

nali elitávolítása a kereskedelmi forgalom megzavarásán felül tetemes anyagi károsodással is járna, a kereskedelmi forgalom zavartalanúsága érdekében időt kíván a minisztérium engedni az érdeelt szakmabeli kereskedőknek és gyárosoknak arra, hogy a vászon megjelöléssel már ellátott árukat ezen elnevezés alatt még eladhassák s azért e fent jelezet rendeletet csak az 1913 évi január hó 1 én fogja kibocsájtani. Midőn tehát az érdekeltek figyelmét a most közöltekre irányítjuk, egyben felhívjuk őket, hogy a kifogás alá eső árujelzés 1913 január hó 1 után kihágásnak fog tekintetű, tehát az érdeelt kereskedők saját érdekükben cselekedjenek, ha a vászon jelzésű pamut árukat az említett időig eladják, illetve ily jelzésű pamut áruk megrendelésétől és elfogadásától tartózkodnak. Nagyvárad, 1911. augusztus hó 15. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara. Huzella Gyula kir. tanácsos, elnök. Dr. Sarkadi Lajos titkár.

*** A hőség.** Szinte tűrhetetlen. Vak, fojtó meleg levegő ül a város felett, amit nem tud elkergetni se szél, se eső. Nappal a hivatalokban, irodákban fehér ingujra vetkőzve fő az ember s este reménytelen keserűséggel bámulja a csillagos eget a kávéházi márványasztal mellől. Es az a legbosszantóbb a dologban, hogy lépten-nyomon azzal fogadják az embert: — Micsoda kutya meleg van barátom! Semmi új, semmi mentő eszme; mindég csak a türelmetlen kifakadás. Es határozottan falusiasodunk e rettenetes hőség hatása alatt; mert kérem falun szokás annyit jajgatni az időről, a melegtől. Falun nincs is más szeszáció, mint az időjárás és a voat megérkezés. S mi, hasonló városiak kezdjük elveszíteni ismeretes flegmatikus hidegvérünket. A komikus és vigasztaló csak az a jelenet, mikor egy pár percre vékonyzálu, sűrű eső lepi meg a várost. Ilyenkor hihetetlenül frissé és gyorsá válik a ronyha város. Jól vasalt porcelán nadrágok, szeszélyes alaku expanamák tulajdonosai rémült képpel menekülnek szűrkére azóttan a kávéház plüspárnái felé. Es a nők! Oh az óriási kalapok, az illatos, suhogó ruhák micsoda fürgecséggel futnak az üzletek ponyvái alá! Kaján gyönyörűséggel mosolyog ilyenkor az ember a kávéházból, mert hogy alig férnek alá a ponyváknak. Es csodálatos, hogy bármennyit esik, egy óra múlva pazar ragyogással onja magából a nap a hóhullámokat. En indítványoznám, hogy interwievöljük meg a meteorológiai intézetek nagy pápaszemű tudósait, hogy mi lesz, miért van ez a makacs hőség? Hátha megváltozna a tudományos magyarázatokra az idő. Különben minden reményünk abban van, hogy holnap már Bertalan apostol napja, ami a kánikula végét jelenti. (Flutur.)

x Antiquar (ódon) tankönyveket és mindenféle könyvet veszek és eladok. Könyvszerényt keresek Benkő Arthur antiquar könyvkereskedő Rákóczi-ut 10.

x Csillár és fémáru gyártási telep: Nagyvárad Iroda s raktár Szt. János-u. 1. Bémer-tér 3. Telefon 556. Készíték a legizlésebb kivitelben modern és stilszerű csillárokat, villamos, gáz vagy petroleumra. Átalakítások s régi csillárok galvanizálása; villamos motor, világítási és csengő berendezések a legolcsóbban. Kiváló tisztelettel STERN ADOLF. 33

x Itt a vadászat!! Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szakségletét szerezze be szakembernél, mert nem mindegy az, hogy csak puská vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren későn bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. Sauer-féle fegyverek eredeti gyári árában árjezzék szorint; továbbá a legelső rendű

gyárosok fegyverei csak LADÁNYI JÓZSEF
puskaművesnél kaphatók eredeti árban. M. kir.
lőporáruda. Telephon 269. Nagyvárad, Rákóczi-ut.

FLEGMAN

grenadinjai

a legszebbek és legjobbak.

x 2 butorozott szoba kiadó, Lukács
György utca 30. sz. alatt.

Kolosváry Sándor

ékszerész, arany és ezüstműves üzletét

folyó év május 1-én helyezte át
míg az építkezés tart Nagy-
várad, Rákóczi-ut 5. sz. Veiszlovits
házba, az Orsolya zárda templomával
szemben.

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőim-
mel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy
a tavaszi és nyári szöveteim
megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy
választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi
céggel felveszem a versenyt, ugyancsak az előállít-
ásban is, ami a saját vezetésem alatt történik.

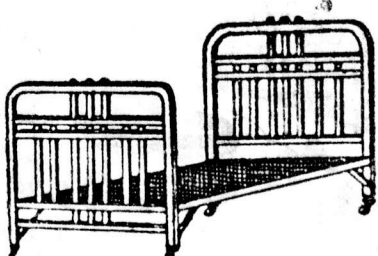
Nagybecsű pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

Nagyvárad, Szent János utca 4. sz.
Mintákkal kívánatra házánál szolgálok.

Vas és rezubutor

gyári rakatár

Székényágy 3 matracca 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarniss 4 korona

Gyermekegy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

TANÜGY.

A délelőtti oktatás.

Nagyvárad községi elemi iskoláiban a ránk
jövő tanévtől kezdve a délelőtti egyhuzamos
tanítás lesz bevezetve.

Márjuk binni, hogy ez az egyhuzamos
tanítás csakis egy tanévre fog terjedni, mert a
gyermek testi és szellemi fejlődésére az jóté-
kony befolyással nem lesz s a gyermeki ter-
mészettel is ellenkezik.

A tanító, ki már a tanítóképzőbe is, mint
egészséges ifju vétetett föl, a négy-öt órás
foglalkozást csak kibírja, sőt rá néve kényelmi
szempontból előnyös is. A tanító azonban a
nagy társadalom, illetve az iskola szolgálatában
csak másodsorban vehető figyelembe, mert cél
a gyermek jövője. Már pedig az iskolában nem
egy fejletlen, gyenge gyermek jő fel, kire az
egyhuzamos bentlélt ártalmas.

Aki a gyermeki életet, kedélyt ismeri, az
tudja, hogy a gyermek a játékokban keres szó-
rakozást, de emellett legalább is minden két
órában eszik, iszik jóízűen. E szükségletekre a
mai beosztás tekintettel van. E beosztás mel-
lett a gyermek kimehet délelőtt is, délután is
a szabad levegőre s a félórás szünetek alatt az
iskola is kiszellőztethető, de az öt órás egy-
huzamos tanítás mellett erre nincs idő.

Már pedig hiába viszik a gyermeket dél-
után egy két órára bármily ózondus levegőre
is, ha egész délelőttjét rossz, fojtott levegőben
töltötte el.

De pszichológiai tekintetben is hátrányos
a délelőtti egyhuzamos tanítás.

A gyermek mielőtt feljő az iskolába nagy-
részt a saját beosztása mellett éli idejét. Most
lovával játszik, majd pillangót látva, azután fut,
később házat épít, hogy azután ismét másban
keressen és találjon szórakozást.

Az iskolába feljött gyermeket azért is szer-
föltt nehéz figyelemre szoktatni s hiába be-
szélünk mindentféle fogás mellett is: figyelmét
nem költjük, ha a kimenés gondolata nagyon
elfoglalja tudatát.

A gyermeket a saját ösztöne, érdeke ve-
zei s természetével ellenkezik, hogy huzamo-
sabb ideig egy természetű foglalkozásnál ma-
radjon.

De külsőben a szellemi munka valósággal
munka, mely fáradsággal s a még fejletlen
gyermek megerőltetésével jár. Ugyanaz az első
osztályos gyermek, aki az első órában az öt
meg négy hogy mennyi, három másodperc alatt
megfejtette, már a harmadik órában ezt ily ha-
mar nem fejt meg, mert a huzamosabb ideig
tartó szellemi lekötöttség folytan munkaképes-
sége csökkent.

De az egyhuzamos tanítás az ismeretszer-
zés eredményére nézve is hátrányos.

Van olyan gyermek, ki kellő figyelés mel-
lett a tanító előadásából tanulja meg leckéjét,
míg a másik csakis beelemzés útján. Mindkét
tipusra hátrányos tehát a megerőltetett gyors
egymásutánis tanítás és tanulás.

Azonban az iskola nemcsak tanít, hanem
nevel is. Minél többször foglalkozunk a gyer-
mekkel, annál fegyelmezettebb lesz; míg ma-
gukra hagyatva, azok legtöbbször az utca lesz
állandó délutáni tanyájuk.

Már pedig a hitvallásos iskolákra a neve-
lés is bír oly fontossággal, mint az ismeret-
közlés. *Udvardy József.*

Beiratások a tanítóképzőbe. A hely-
beli kir. róm. kath. tanítóképző intézetben az
1911—12. iskolai évre a beiratásokat a követ-
kező sorrendben tartjuk meg. Szeptember 1-én
d. u. 3 órakor az I. évtolyamra jelentkezők
zenei hallásának elbírálása. Szept. 2-án d. u.
javítóvizsgálatok. Szept. 2-án és 4-én d. e.
8—12-ig a II., III. és IV. éves növendékek
beiratása. Beiratás alkalmával minden növendék
tandij, értesítő, könyvtár és slójd címen 16 K
30 fill; és önképzőköri tagsági díj címen 1 K-t

tartozik fizetni. Más vallásuak a tandij kétsze-
resét fizetik. A képző gyakorlóiskolájában szept-
ember 2-án és 4-én tartjuk a beiratást. Beira-
táskor minden tanuló 50 fillért fizet a könyv-
tárra. *Az igazgatóság.*

TÁVIRATOK.

Mattaushek fogva marad.

Eszék, augusztus 22.

A bán merénylőjét Kossutics zágrábi
vizsgálóbíró egész nap kihallgatta. Ma két
detektív kíséretében Zágrába szállították,
ahol a bán inzultálása után írt fenyegető
levele miatt eljárást indítanak ellene és
fogvatartják Mattauscheket.

Az angol vasuti sztrájk.

London, aug. 22.

A vasutassztrájkról a következő jelen-
tések szólnak: Hullban a vasutasok elve-
tették a North Eastern társaság javas-
latait. A sztrájk ily módon tovább tart.
Leedsben a társaság javaslatait kedve-
zően fogadták. A munkát előreláthatólag
ma ismét megkezdik. New Castle-on
Thyneben a sztrájkolók csak azon felté-
tel alatt akarnak ismét munkába állni, ha
könnyítenek helyzetükön.

Darlingtonban elhatározták a sztrájk
befejezését, ha a többi központ ezt he-
helyesli. Sheffieldben a helyi sztrájkbi-
zottság elhatározta, hogy a Midland-vas-
utnál uralkodó helyzetre való tekintettel
ismét proklamálja az általános sztrájkot.

London aug. 22.

Liverpoolban tegnap késő este a
sztrájk befejezése elé új akadályok gör-
dültek, mert a sztrájkbizottság kijelen-
tette, hogy a szállítómunkások egyetlen
csoportja sem fogja a munkát ma ismét
fölvenni.

A munka újból való megkezdését
ezért bizonytalan időre elhalasztották, fő-
leg a közuti vasut újbóli üzembeállításá-
nak nehézségei miatt. Newportból (Mon-
mouth grófság) jelentik, hogy Tredegar-
ban, Ebb Valeban és Rhymneyben ko-
moly zavargások voltak, melyeknek a bá-
nyamunkások körében uralkodó elégedet-
lenség a magva. A rendőrség, melyet a
tüntető hajítófegyverekkel fogadtak, bot-
ját használtn. A rendet csak katonacsa-
patok érbevése után lehetett ismét helyre-
állítani.

Járványok a kivándorlók között.

Trieszt, augusztus 22.

A kivándorlók házában, a Sin-An-
drian, a gyermekek között járványosan
lépett föl a kanyaró, a felnőttek között
pedig a hastífusz.

Szerencsétlenüljárt munkások.

Pétersvár, aug. 22.

Sormovában tegnap egy acélhorgony-
nak az öntése közben rettenetes katasz-
trófa történt. Hanyagság következtében
szétpattant a forma és ezer kilogramm
megolvadt fém izzó állapotban kiömlött
és a munkahelyet elárasztotta. Tíz mun-
kás elégett.

NYILTTÉR.

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával
művészikivitelben szájpaddás
nélkül is készít **kitűnő** hir-
nevű

Fogműtermében

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sassal szemben

REGÉNYCSARNOK.

BÖSKE

Irtá SARKADI NAGY SÁNDORNÉ

(Folytatás.)

43

— Régen nem találkoztam már önnel Maglódy utoljára, ha nem csalódom édes anyja társaságában láttam, kinél szebb rokon-szenvesebb arcu hölgy rég nem ötlött a szemembe.

— Ugy látszik kölcsönösen tetszettek meg egymásnak, Nagyságos kisasszonyom. Különben meddig örvendhetünk még a fővárosban való időzésének? mondá utóbbi szavait feltűnő fagyosan ejtve ki, mintegy kifejezve mennyire sajnálja az előbbieken kis szívélyes-
séget.

— Tulajdonképen budapesti lakos vagyok, csak az ideai nyarat töltöttem Ladányban. Tizenhárom esztendő óta nagynénémnél tartózkodtam eddig minden esztendőben fürdőhelyeken nyaraltunk az orvos rendelte ezt el ama bizonyos hosszúságú betegségem után.

— Oh! de most bizonyára nincs már viruló jó egészségének a fürdőhelyekre szükség?

A futó pillantás mit András a mondottaknál reá vetett arcába kergette a vért. Oly tűnődőklő szép volt a pillanatban, hogy más férfit elkápráztatott s boldoggá tett volna a lágy remegő hangon kiejtett pár engesztelő szó:

— Ne haragudjon reám Maglódy mult-kori durva kellemetlen magaviseletémért, jól tudom, hogy maga nem érdemelte azt meg.

— De hogy haragszom egy ilyen szép kölgynek a szeszélyei engem meg nem sértenek, hisz tudjuk hogy egyik napon legnagyobb kegyetlenségükkel sujtanak bennünket a szép hölgyek.

Mi férfiak tisztán azért élünk, hogy a hölgy világ szeszélyeinek a célpontjai legyünk. Jól töl tudom én azt. Régen megtanultam már.

András keserű gunyos szavai eszébe jutatták a leánynak Margit ama megjegyzését.

— Maglódy András sokkal büszkébb sem mint egy ilyen gögös hölgygel minduntalan lealáztatassa magát.

En mondom neked, hogy ezután mindenütt ki fog térni az utadból láttam azt sértett büszke arckifejezésén, amint mellőled fel-emelkedett.

— Margitnak igaza volt tehát gondolta elkeseredetten — ez az ember meggyűlöl engem ellenségemé lett s örökké kerülni fog.

De nagyságos kisasszonyom látom untatom a társasággal nagyon hallgatagok tesszik menjünö át a másia szobába.

Erzsike sértett büszkeségében sirni szeretett volna, de azért természetesen uralkodott magán.

— Menjünk mondá röviden, egy leirhatlanul büszke pillantást vetve a fiatal emberre. Arca oly feltűnő sápadt volt, hogy nagynénje, csendesen megkérdezte, nincsen-e valami baja?

Az uzsonna után Alice a zongorához ült s egy pár csinos dalt énekelt vendégei mulatására.

Nagyon kellemes behízogó hangja volt, s így mindenki örömmel halgatta énekét. Erzsikét is felszólították, de csak egy pár bána-tos magyar népdalt játszott el a zongorán, gyönyörűen érzéssel.

A hideg életáncsont billentyűk égtek az ujjai alatt. Maglódy hegedűn kísérte szép játékát s midőn elvégezték elragadtatva mondtak nekik művészi játékukért köszönetet.

Mindenkinek feltűnt úgy a leány, mint a Maglódy nagy lehangoltsága, de azt is észre-veheték, hogy egész idő alatt mennyire kerültek egymást.

Alicének nagy gyönyörűségére szolgált mindez s feltette magában, hogy ezt az élvezetet többször is megszerzi magának, annál is inkább, mivel Andrást egyelőre nem merete másképp házukhoz meghívni. Férjének ugyanis tudomására jutott Maglódy iránti szerelme, melyről igen sokan értesülve voltak. Jó ürügy volt tehát neki, hogy a fiatalokat összeakarja házastani gyakori meghívás által. Veszedelemet egyáltalában nem látott a dologban s feltette magában, hogy mindent elkövet a szép Maglódy visszahódítására.

XIII. FEJEZET.

Somlyayné nagyon nyugtalan volt kedvence, szímelénye után. Erzsike napról-napra halványodott, soványodott s bus lehangoltságban tölté napjait.

Az óriás szórakozottság is mit rajta észre vett, egészen új volt a áomoly higgadt leány-nál. Erzsike mindig nagyon házias természetű dolgos jó kis gazdasszony volt, most pedig igen gyakran megtörtént rajta, hogy vagy a reabizott kávé megfőzésekor viz helyett hus levest használt, vagy pedig a piskóta tésztába cukor helyett sót tett stb.

Nagynénje nagyon nyugtalanzkodott a leányka változásán s elhívatta hozzá egyikét a főváros legelső kapacitásainak az orvosok között.

A hírneves belgyógyász egészségesnek nyilvánította a leányt, csupán légváltozást s főképpen szórakozást ajánlott neki. De Erzsikével nem lehetett am olyan könnyen birni, színházakba, táncmulatság, s hangversenyekbe menni egyáltalában nem akart Somlyayné nagy elkeseredésben azt a helytelenséget cselekedte, hogy a másik hugához, Alicehoz, az ifjú Légrádyréhoz ment panaszsra. Ez az ő lármás kiméletlen modorával, azonnal azzal állott elő, hogy ő tudja, nagyon tudja, mi a baja Erzsikének, szerelmes Maglódy Andráshoz s miután ez azt nem viszonzza, a leány nagyon szerencsétlennek érzi magát s ez az oka levertsége kedélybajának.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése

Budapest

A gabonatőzsdén tegnap lanya volt az irányzat. Forgalom készáruban hatvanezer mázsa 5 fillérrel alacsonyabb árak mellett.

Határidők sárlata:

Apr. lisi buza (1912) — — 11.82
Októberi buza — — — 11.66

Októberi rozs	—	—	—	9.66
Októberi zab	—	—	—	8.99
Májusi tengeri (1912)	—	—	—	8.92
Juliusi tengeri	—	—	—	8.18
Augusztusi tengeri	—	—	—	7.88
Augusztusi repce	—	—	—	14.60

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiók-jának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	—	851.—
Osztrák hitelrészvény	—	—	656.—
Jelzálogbank	—	—	492.75
Leszámitoló és pénzváltó	—	—	580.50
Salgótarjáni köszén	—	—	687.—
Osztrák államvasut részvény	—	—	748.—
Közüti vasut	—	—	797.—
Rimamurányi vasmű	—	—	696.—
Városi vasut	—	—	428.—
Beocsini cement	—	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

Bumbera István

papi- és polgári szabó
NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

Ugy a helybeli mint
a megyei főtiszte-
lendő papság szál-
litója.

Helybeli és vidéki Telefon szám 869.

MEGELŐZOTT
MOSKOVITS
ANATOMIAI-CIPŐGYÁR

NAGYVÁRAD
KOSSUTH LAJOS-UTCA 5. SZ.
Bémer-tér, (Bazár épület.)

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvar.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
—	7 00	8 20	—	—	6 15	—	Ind. Budapest k. p. u.	4 20	7 20	—	—	—	6 40	—
—	9 18	11 31	4 22	—	9 43	11 41	» Bpest ny. p. u.	—	—	7 30	—	—	1 50	9 55
5 13	11 02	2 06	5 57	1 35	12 25	12 16	» Szolnok	10 17	3 44	5 28	—	—	11 33	3 49
5 27	—	2 18	—	1 50	12 41	—	» Püspökladány	5 05	12 54	3 37	10 20	—	9 52	12 59
5 43	11 23	2 33	6 17	2 07	12 56	—	» Báránd	4 50	12 41	—	10 01	—	—	12 48
6 07	11 37	2 52	6 32	2 29	1 16	1 53	» Sáp	4 29	12 25	—	9 38	9 33	12 34	1 50
6 21	—	3 5	—	2 43	1 29	—	» Berettyóújfalva	3 59	12 05	3 00	8 56	9 19	12 17	5 05
6 34	11 53	3 17	—	2 57	1 42	—	» Mezőpeterd	3 31	11 51	—	8 35	—	12 05	—
6 41	—	—	—	—	—	—	» Biharkeresztés	3 16	11 39	—	8 17	—	11 54	—
6 51	—	3 30	—	3 11	1 53	—	» Ártánd	2 47	—	—	8 07	—	—	—
7 00	12 06	3 38	—	3 21	2 54	2 26	» Bors	2 37	11 26	—	7 54	—	11 41	—
7 11	12 15	3 48	7 09	3 33	2 55	2 35	» Biharpuspöki	2 20	11 19	2 27	7 43	8 48	11 34	4 32
7 24	12 27	4 18	7 14	—	2 53	2 42	Érk. Nagyvárad	2 15	11 09	2 16	7 28	8 41	11 25	4 24
7 33	12 34	4 24	—	—	3 00	—	Ind. Nagyvárad	8 30	10 34	1 52	7 10	8 34	10 53	4 17
7 45	12 42	4 34	—	—	3 09	—	» Várad-Velence	8 22	10 27	1 45	7 03	—	10 47	—
7 59	12 52	4 42	—	—	—	—	» Fugyvársárhely	2 09	10 18	—	6 52	—	10 38	—
8 10	1 00	4 53	7 42	—	3 29	3 14	» Mezőszakadát	7 53	—	—	6 38	—	10 27	—
8 19	1 07	—	—	—	—	—	» Mezőtelegd	7 43	10 00	1 25	6 29	8 10	10 21	3 54
8 27	1 13	—	—	—	—	—	» Mezőfalva	7 31	—	—	6 19	—	—	—
8 34	1 19	5 08	7 55	—	3 45	3 29	» Csécska	7 24	—	—	6 11	—	10 09	—
8 40	1 24	5 12	—	—	3 50	—	» Éles	7 17	9 44	1 12	6 05	7 58	10 04	3 41
8 50	1 32	—	—	—	—	—	» Éles megálló	7 10	9 38	—	5 58	—	9 59	—
9 35	1 44	5 31	8 15	—	4 09	3 52	» Rikosd	7 00	—	—	5 51	—	—	—
9 43	1 48	—	—	—	—	—	» Rév	6 50	9 25	12 58	5 41	7 46	9 47	3 30
9 14	1 54	5 39	—	—	4 17	—	» Rév megálló	6 39	—	—	5 34	—	—	—
9 19	1 59	5 43	—	—	—	—	» Zichy barlang	6 33	9 16	—	5 28	—	9 39	—
9 33	2 09	5 54	—	—	4 31	—	» Váronkolyos	6 27	9 13	—	5 22	—	—	—
9 43	2 17	6 02	—	—	4 39	—	» Barátka	6 15	9 04	—	5 10	—	9 28	—
9 55	2 26	6 13	8 48	—	4 50	—	» Jadvölgy	5 38	8 56	—	5 00	—	9 20	—
10 08	2 37	—	—	—	—	—	» Királyhágó	5 26	8 48	—	4 50	—	9 13	—
10 28	2 53	6 35	9 03	—	5 12	4 44	» Feketető	5 13	—	—	4 05	—	—	—
12 52	4 43	8 34	10 30	—	7 18	6 26	» Csucs	5 04	8 33	12 44	3 57	7 07	8 53	2 46
—	—	—	—	—	—	—	Érk. Kolozsvar	1 30	6 04	10 31	—	5 21	6 40	1 13

Nagyvárad—Vaskó—Körösbarafalva.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Tvsz.
2 50	4 30	Ind. Nagyvárad	9 49	7 28
8 03	4 41	» Várad-Velence	9 38	6 36
8 17	4 56	» Rontó	9 24	6 45
8 31	5 05	» Féliföld	9 17	6 37
8 48	5 21	» Kardó	9 03	6 25
4 31	5 58	» Nyárló	8 37	5 59
4 45	6 11	» Magyargyepes	8 25	5 46
5 03	6 28	» Tasádfő	8 09	5 31
5 37	6 43	» Drágeske	7 55	5 18
5 46	7 00	» Magyarcséke	7 36	4 59
6 47	7 13	» Dufalva	7 22	4 45
7 01	7 56	» Szombatság-Venterrogos	6 56	4 05
7 20	8 10	» Pusztahollód	6 46	3 51
7 28	8 17	» Gyanta	6 23	3 37
7 42	8 31	» Fekete Kápolna	6 14	3 29
7 57	8 39	» Solyom	6 00	3 14
8 01	8 49	» Belényesörvényes	5 53	3 05
8 13	8 59	» Borz	5 43	2 54
8 27	9 11	» Belényesujlak	5 33	2 44
8 41	9 23	» Belényessonkolyos	5 23	2 32
9 08	9 44	» Városfenes	5 11	2 19
9 19	9 54	» Belényes	5 01	2 08
9 35	10 07	» Dragánfalva	4 42	1 43
9 49	10 18	» Kisszedres	4 31	1 31
10 08	10 34	» Rény	4 19	1 18
10 24	10 46	» Biharlonka-Rézbánya	4 05	1 03
—	—	Érk. Vaskó-Körösbarafalva	3 53	12 50

Vésztő—Kötegyán—Pusztahollód.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Vv.
6 18	5 15	Ind. Vésztő	9 20	4 51
6 36	5 33	» Okány	9 02	4 31
7 01	5 57	» Naggyanté	8 43	4 12
7 15	6 12	» Sarkadkeresztúr	8 33	4 01
7 23	6 19	» Méhkerék	8 15	3 42
8 01	6 56	Érk. Kötegyán	8 06	3 32
8 14	7 11	» Kötegyán	7 19	2 25
8 33	7 26	» Póspuszta	7 07	2 11
8 47	7 41	» Illye	6 57	2 00
8 57	7 51	» Csegöd	6 34	1 40
9 06	8 01	» Erdőgyarak	6 25	1 30
9 21	8 27	» Árpád	6 16	1 20
9 35	8 42	» Feketebátor	6 06	1 09
10 00	9 17	» Feketető	5 44	12 46
10 20	9 46	» Tenke	5 24	12 24
10 32	9 53	» Körösmart	5 02	11 58
10 42	10 11	» Tenkemocsár-Gyanta	4 51	11 46
—	—	Érk. Pusztahollód	4 40	11 34

Szombatság—Venterrogos—Bihardobrosd.

Vv.	Tvsz.	Oda. — Vissza.	Vv.	Tvsz.
7 06	7 50	Ind. Szombatság-Venterrogos	6 33	3 55
7 35	8 19	» Nánhegyes	6 06	3 28
7 45	8 29	Érk. Bihardobrosd	5 36	3 18

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.
6 02	8 01	10 10	1 13	4 45	7 50	Ind. Nagyvárad	8 28	9 40	12 05	3 10
6 12	8 13	10 20	1 25	4 56	8 05	» Óssipuszt	8 14	9 29	11 52	2 57
6 29	8 33	10 38	1 48	5 15	8 23	» Váradless	7 54	9 12	11 30	2 35
6 44	8 44	10 46	2 00	5 25	8 39	» Gyapju	7 40	—	11 14	2 20
—	9 03	10 53	2 19	5 34	8 51	» Cséffa	7 30	8 54	11 03	2 10
—	9 13	—	2 31	—	9 03	» Püspökradvány	7 17	—	10 38	1 47
—	9 20	—	2 39	—	9 10	» Madarász	7 09	—	10 30	1 40
7 08	9 27	11 20	2 51	6 02	9 30	» Nagyszalonta	7 02	8 31	10 22	1 33
—	9 40	—	3 07	—	9 44	» Pusztabarmód	6 25	—	10 05	1 16
7 28	9 59	11 38	3 27	6 24	9 58	» Kötegyán	6 11	7 54	9 52	1 04
7 39	10 11	11 49	3 40	6 33	10 11	» Sarkad	5 54	7 41	9 29	12 44
7 47	10 23	11 58	3 53	6 42	10 23	» József szanatórium	5 40	—	9 15	12 30
—	10 27	12 05	3 58	6 45	10 27	» Gyulai városdó	5 35	7 26	9 10	12 25
7 58	10 39	12 18	4 12	6 57	10 43	» Gyula	5 25	7 18	8 56	12 14
—	10 51	—	4 27	7 07	10 56	» Biczere	5 05	7 06	8 36	11 58
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	11 11	Érk. Békéscsaba	4 50	6 56	8 18	11 43
—	12 12	3 29	6 54	9 00	—	Érk. Arad	5 09	—	8 18	11 25
10 45	2 43	4 22	9 46	11 01	7 40	Érk. Szeged-Rókus	8 22	3 30	—	10 59

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Vv.
6 19	1 48	Ind. Nagyvárad	9 23	8 27
6 33	2 02	» Óssipuszt	9 06	8 11
6 51	2 18	» Új-Palota	8 48	7 53
7 05	2 30	» Körösgyires	8 33	7 46
7 19	2 43	» Vizegyán	8 17	7 24
7 26	2 50	» Körösszeg	8 11	7 18
7 37	3 00	» Körösnagyharsány	7 59	7 07
7 57	3 19	» Köröszaxál	7 48	6 56
8 14	3 35	» Nagytópuszt	7 22	6 30
8 26	3 47	» Komádi	7 10	6 18
8 44	4 04	» Ibráz	6 52	5 59
9 17	4 32	» Kótpuszt	6 38	5 45
9 42	5 01	» Vésztő	6 13	5 20
10 25	5 41	» Szeghalom	5 44	4 32
10 41	5 56	» Körösladány	5 19	3 57
10 58	6 12	» Kéthalom	5 02	3 40
11 42	6 38	» Dévaványa	4 47	3 35
12 00	6 55	» Ózdmajor	4 17	2 55
12 23	7 18	Érk. Gyoma	3 50	2 40

Szekelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.
9 24	2 27	6 40	Ind. Szekelyhid	6 52	2 06	5 51
9 45	2 48	7 01	» Kiskereki-A-vására	6 34	1 48	5 32
10 08	3 09	7 22	» Apátkeresztúr	6 13	1 28	5 10
10 22	3 22	7 35	» Vedresábrány	5 56	1 14	4 47
10 32	3 32	7 45	» Monos-Petri	5 46	1 04	4 36
10 52	3 57	8 04	» Margitta	5 36	12 55	4 25
11 06	4 10	8 17	» Érábrány	5 17	12 44	3 44
11 15	4 20	8 27	» Széltalló	5 08	12 25	3 34
11 25	4 29	8 37	» Szotdobágy	4 50	12 17	3 24
11 39	4 42	8 50	» Bályok	4 47	12 05	3 11
11 57	5 04	9 12	» Berettyószéplak	4 35	11 53	2 58
12 14	5 22	9 30	» Márkaszék	4 09	11 29	2 31
12 24	5 32	9 40	» Ipp-Zoványfürdő	4 00	11 21	2 21
12 45	5 51	9 59	» Szilágysomlyó	3 43	11 56	2 03
1 06	6 14	10 22	Érk. Szilágysomlyó	3 18	10 45	1 29

Nagyvárad—Ermihályfalva.

Vv.	Szv.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.
7 18	12 18	4 30	Ind. Nagyvárad — — Erk.	9 01	4 05	8 35
7 31	12 44	4 43	» Biharpüspöki — — »	8 49	3 52	8 21
7 55	1 05	5 01	» Bihar — — »	8 29	3 33	8 03
8 22	1 26	5 23	» Paptamási — — »	8 13	3 17	7 40
8 36	1 39	5 35	» Gyapoly — — »	7 53	2 56	7 15
8 56	1 53	5 48	» Bihardíszeg — — »	7 20	2 42	6 51
9 09	2 05	5 59	» Nagy-Kágya — — »	7 28	2 29	6 41
9 36	2 24	6 18	» Székelyhid — — »	7 17	2 17	6 33
9 50	2 44	6 37	» Érselénd — — »	6 51	1 50	5 53
10 14	2 58	6 50	» Ersemién — — »	6 38	1 36	5 44
10 30	3 12	7 03	Erk. Ermihályfalva — Ind.	6 25	1 22	5 33

Sáránd — Nagyléta — Vértess.		
------------------------------	--	--

ITAZ AMERICAI HŐ HULLÁM.
LEGJOBBAN VÉDEKEZHETÜNK

TARSOLY és
RISZTÓ
FÜRDŐ
KÁDJAIBAN.

Sz: 2 3 4
Kor: 36- 40- 48-

Fugyivásárhelyi gazdaságunk-
ban gömbölyű és galy tűzifa
igen jutányos áron eladó.

Értekezhetni a

Biharmegyei Gazdák áru- és Hitel-
intézete részvénytársaság

507

irodájában

Nagypiacz-tér, Andrányi-ház.

2—3 középiskolát végzett fiu

nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda
R.-T.-nál.

Telefon: 629. sz.

Telefon: 629. sz.

PÁL SÁNDOR

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó
munkát, u. m.: matt és fényezett
szobaberendezések, konyhabutorok
készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

Telefon: 629. sz.

Telefon: 629. sz.

192

Dajkovits E.

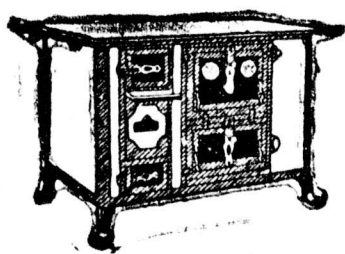
fényirodájában
Sas palota

esküvői felvételek a leg-
diszesebb elrendezésben,
villany felvételei speciálitása
utólérhetetlen.

Urak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszműlakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Percses-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévy-palota.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Odol	74 kr.
1 » francia szájviz	25 »
1 » száj szagtalanító	50 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »
3 » Thymol »	20 »
1 » Stomatol »	20 »
1 » téglés Odontin togpaszt	55 »
1 drb Odontin betét	85 »
1 üveg Picavan »	98 »
1 üveg Bay Rum »	85 »
1 » Jera violette brillantin	80 »
1 » francia brillantin	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantin	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » » kivonat	75 »
1 drb bajszkötő	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.
1 téglés Margit crém	40 »
1 » Diana crém	65 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lickner puder	88 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
3 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	28 »
1 » » Speick szappan	28 »
1 » Windsor szappan	88 »
1 tubus kaloderma »	28 »
1 » Beloderma kézfinomító	20 »
1 üveg téglés tejcrém	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr
1 Gillette utánzatú borotva készülék	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajszkefe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkéfe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő crém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumicső	60 »
Egynegyed Ko Brunz watta	85 »

806

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének ellensége, ha személyesen meg nem győződik az árakról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeuröken!